عکس: سجاد صفری/ایران

کافه‌ها و اغذیه‌فروشی‌های سیار به کدام نیاز شهری پاسخ می‌دهند؟

غروب زمستان، ون آبی ،قهوه داغ

محمد معصومیان

«تنبل نرو به کافـه، کافه خودش می‌آیه» همه می‌زنند زیر خنـده وقتی زن جوان درحال نوشیدن قهوه داغ کنار کافه سیار، این جمله را می‌گوید. ظاهراً مشتری‌های کافه‌های سـیار دو دسـته‌اند؛ بعضی‌ها با اقرار قبلی که صاحبان کافه در شبکه‌های اجتماعی گذاشـته‌اند، می‌آیند و بعضی‌هاهـم اول از دور نـگاه می‌کنند و بعد از کمی این پا و آن پا کردن نزدیک می‌شوند. بعضی هم البته کمی نگاه می‌کنند و رد می‌شوند. کافه‌های سیار یا همان «فودتراک» هاتب جدیدی است که این روزها در تهران و شهرهای دیگر مورد استقبال مردم قرار گرفته، اما آیا زیبایی اتومبیل‌های ون و بوی قهوه داغی که از آنها در پیاده رو می‌پیچد با فضای شهری ما هماهنگ است و آیا می‌تواند جای خودش را در خیابان‌های شهر پیدا کند؟ آیا افرادی که به سمت این شغل جدید می‌روند با مشکلات آشنا هستند؟ اصلاً «کافه سیار» وانواع خدمات سیار دیگر که کم وبیش نمونه‌های شان را دیده ایم، پاسخ به کدام نیاز شهری است.

داخل پارکینگ شـیرینی فروشی بزرگی در خیابان پاسـداران، یک ون آبی، قهوه می‌فروشـد. چراغ‌های پارکینگ روشـن است و بسـاط قهوه و اسپرسو و مخلفات دیگـر به راه. مـردم ماشـین‌ها را اطراف خیابـان پـارک می‌کنند و یک راسـت به سـمت ون آبـی قهوه فروشـی می‌روند. بعضی هم پا شـل می‌کنند، می‌ایستند و تماشا می‌کنند و بعد تصمیم می‌گیرند. مرد مسن خوش تیپی از دور به کافه نگاه می‌کند. جلو می‌آید و کمی تماشا می‌کند بعد راهش را سـمت دیگری کج می‌کند و می‌رود. دنبالـش می‌روم تا ببینیم چرا در این غروب سـرد، از قهـوه داغ خیابان پاسـداران چشم پوشـی کرده؟ می‌گوید: «مگر قهوه می‌دهـد؟ آخر فقط جوان‌ها ایسـتاده‌اند، جای ما پیرمردها نیست.» بعـد از اینکـه حـرف می‌زنیم، سـمت کافه مـی‌رود و با یک لیوان اسپرسـو داغ برمی‌گردد. انگار از این کار خوشش آمده. رد می‌شود و می‌گوید: «واقعا چسبید!»

بیشـتر مشـتری‌ها دختر و پسـرهای جوان هسـتند و انگار دسـته جمعی قرار گذاشـته‌اند که بـه اینجـا بیاینـد. فرزاد حسینی و همسـرش رکسـا عباسی‌نژاد این قهوه فروشی سـیار را راه انداخته‌اند. با لبی خندان روبه روی در عقبی ون آبی ایسـتاده‌اند و با مشـتری‌ها خوش و بش می‌کنند. بعضی از مشتری‌ها هم با آنها عکس سـلفی می‌گیرند. آنها روز قبل در اینستاگرام کافه که فالوئر زیادی هم دارد، مقصد فردا را بـه دنبال کنندگان صفحه خود معرفی می‌کنند و مشتری‌های پروپا قرص‌شـان هم تنهایشـان نمی‌گذارند. فـرزاد می‌گویـد: «الان وضعیت طوری شـده کـه مثل ایـن شـیرینی فروشـی، خودشـان به ما پیام می‌دهنـد که اینجا بیاییم تا برای آنها هم تبلیغ کنیم. حتی بعضی حاضرند قرارداد هم ببندند. برای ما خیلی خوب شده.»

چند دقیقـه می‌گـذرد و ناگهان برق پارکینگ قطع می‌شـود. فرزاد سـریع به سمت شـیرینی فروشـی می‌رود تا برق را وصل کنـد. از او می‌پرسـم این کار چه مشکلاتی دارد. می‌گوید: «مشکل که زیاد اسـت. اول قضیه این است که شهرداری مجـوز نمی‌دهد و می‌گوید ایـن کار برای ما تعریف نشـده. بعضی هم می‌گویند ترویج فرهنگ غربی است. ما هم همیشه استرس داریم که نیایند همه چیز را جمع کنند.»

غیر از این، مشکلاتی مثل خراب شدن ماشـین یا اینکه با کلی وسـیله و دستگاه قهوه سـاز باید مراقب باشند که در چاله و دست‌اندازی نیفتند و وسایلشان خرد شود هم جـزو دغدغه‌های آنهاسـت. از فرزاد می‌پرسم چه شد که ماشین ون را انتخاب کردی؟ می‌گوید: «دنبال ماشینی بودیم که هم جادار باشـد هم نوستالژیک. بالاخره این ون را پیدا کردیم و خریدیم.» فرزاد حالا بعد از ۷ ماه کار کردن، خیلی هم راضی به نظر نمی‌رسد و می‌گوید دنبال ایده دیگری اسـت و این شغل را به خاطر علاقه مردم ادامه می‌دهد امانه برای همیشه.

هنـوز هـم می‌شـود فروشـنده‌های دوره‌گـردی را دید که گوشـه خیابان غذا درسـت می‌کننـد؛ بـا یـک اجـاق پیک نیکـی و روغـن زیاد بـرای سـرخ کردن سوسـیس یا زولبیا و بامیـه. بعضی هم غـذا را داخل پیـکان وانتـی می‌ریزند تا در بـازار و خیابان‌هـای پررفـت و آمـد بفروشند. آش فروشـی‌هایی کـه بـا یک قابلمه گوشه خیابان ایستاده‌اند و منتظر عابری سـرماخورده‌اند که کاسه‌ای‌اش از آنها بخرد. غذا فروشـی‌های سـیاری که حالا در قالبی شیک‌تر می‌خواهند همان کار را بکنند، اما فودتراک‌ها سرمایه‌گذاری خود را روی نسـل جدیدی گذاشته‌اند که علاقـه‌ای به خرید از مغازه‌های رسـمی خیابان ندارند و بدشان نمی‌آید کنار یک کافه سـیار، عکسـی هم برای اینستاگرام دست و پا کنند.

فرشید مقدم پژوهشـگر شهری، یکی از دلایـل حضور کافه‌های سـیار را گرانی ملـک در تهـران می‌دانـد و می‌گویـد: «وقتی قیمت اجاره کافه در تهران ماهی ۲۰ تـا ۳۰ میلیون اسـت، عده زیـادی از مـردم نمی‌توانند هزینه کننـد. بنابراین بـه این فکـر می‌افتند که با پـول کمتری برای خودشـان، شـغلی ایجـاد کنند.» مقدم معتقد است که فودتراک‌ها باعث زنده‌تر شدن فضای شهری می‌شوند: «در گذشـته و همین حالا هم مـردم ایران با دستفروشان غذا در گوشه خیابان، روبه رو می‌شوند و غذافروشـی‌های سیار پدیده خیلی جدیدی هم نیسـت. اما این شیوه از ارائه غذا ابتدا در کشورهای غربی اتفاق افتاده و حالا به ایران رسیده.»

حسـین و مهدی در خیابان ایرانشهر داخـل ون بزرگـی نشسـته‌اند. سرشـان خلوت اسـت و تازه دو سه ماهی است کار را راه انداخته‌اند. آنها قبل از این کار مغازه تلفن همراه فروشی داشتند و بعد از اینکه نتوانسـتند از پس مخارج بربیایند به این کار روی آوردند. حسـین و مهدی حالا در مغازه سـیار خود، آش و کشک بادمجان و سوپ می‌فروشند و سعی می‌کنند برای بهداشـتی بودن غذا، از گوشـت استفاده نکننـد. آنها قصـد دارند قهـوه و چای و دمنوش را هم به منو اضافه کنند. حسین شـریفی ۳۱ سـاله و شـریکش مهـدی، ۲۶ سـاله غذاهـا را در خانـه می‌پزند و با تجهیزون آنها را گرم نگه می‌دارند. حسین شریفی در مورد اینکه ایده غذا فروشی در اتومبیل چطور به ذهنش رسیده می‌گوید: «یـک فیلم سـینمایی هالیـوودی دیدم که سرآشـپزی را نشـان می‌داد کـه در هر رسـتورانی کار می‌کرد نمی‌توانست ادامه دهد و آخر به فکرش رسید اتومبیلی بخرد و بـرای خودش کار کند. من هم خوشـم آمد و همین کار کردم.»

■ **داخل پارکینگ شـیرینی فروشـی بزرگی در خیابان پاسداران، یک ون آبی قهوه می‌فروشـد. چراغ‌های پارکینگ روشـن است و بسـاط قهوه و اسپرسـو و مخلفات دیگر به راه. مردم ماشـین‌ها را اطراف خیابان پارک می‌کنند و یک راسـت به سـمت ون آبی قهوه فروشـی می‌روند. بعضی هم پا شـل می‌کنند، می‌ایستند و تماشا می‌کنند و بعد تصمیم می‌گیرند.**

■ **فرشـید مقدم پژوهشـگر شـهری: وقتی قیمت اجاره کافه در تهران ماهی ۲۰ تا ۳۰ میلیون اسـت، عده‌ای به این فکر می‌افتند که با پول کمتری برای خودشـان، شـغلی ایجاد کننـد. کافه‌های سیار باعث زنده‌تر شدن فضای شهری هم می‌شود. در گذشته هم مردم با دستفروشان غذا در گوشه خیابان، روبه رو می‌شدند و این پدیده خیلی هم جدید نیست.**

■ **یک کافـه‌دار: اولین چیزی که باید برای این کار داشـته باشـی کسی است که به مشکلات ماشین آشنا باشد، چون این ماشین‌ها زیاد خراب می‌شـوند. باطری اضافه هم برای ماشین خریده‌ایم. مشـکل بعدی نبود تعریفی از این شـغل در شـهرداری است. ما هر روز که اینجا کار می‌کنیم، دسـت و دلمان می‌لرزد که یکدفعه نیایند ماشین را بخوابانند.**

نیم‌نگاه

حسـین و مهـدی بـا هزینـه کـردن ۲۵میلیون، یک ون روسـی به اسم غزال خریدنـد و سـعی کردنـد داخلـش را تا جایی که می‌توانند تجهیز کنند اما خرید ماشـین و درسـت کردن غذا تنها پنجاه درصـد کار بـود؛ آنها در مورد مشـکلات این کار می‌گوینـد: «اولین چیزی که باید برای این کار داشـته باشی کسی است که به مشکلات ماشین آشنا باشد، چون این ماشین‌ها زیاد خراب می‌شـوند. باطری اضافـه هـم بـرای ماشـین خریده‌ایم. مشکل بعدی نبود تعریفی از این شغل در شـهرداری اسـت. ما هـر روز که اینجا کار می‌کنیـم، دسـت و دلمـان می‌لرزد کـه یکدفعه نیایند ماشـین را بخوابانند. سـاعت کاری هم زیاد اسـت؛ ما از ظهر می‌آییـم و تـا ۱۱ یا ۱۲ شـب می‌مانیم.» آنها می‌گویند روزی ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزارتومان کاسبی می‌کنند اما با توجه به هزینه‌هایی که کرده‌اند، هنوز به سوددهی نرسیده‌اند.

ایـن کار با همـه مشـکلاتش، هر روز افراد بیشـتری را به خـود جلب می‌کند. بیـکاری یا علاقه به داشـتن یک شـغل جدید؟ فرقی نمی‌کند. آنها به سـیالیت و شـناور بـودن زندگـی امـروزی و حس گریـز جوانـان از محیط‌هـای جـا افتاده رسـمی، پاسـخ می‌دهند. علیرضا یکی از مشـتری‌های اغذیه فروشـی حسین و مهدی می‌گویـد: «ایـن مغازه‌ها باعث شـده‌اند خیابان‌ها کمی قشنگ‌تر بشود. هربار توی فیلم‌های خارجی این مغازه‌ها را می‌دیـدم با خـودم می‌گفتم چرا یکی از اینها در ایران نیسـت!» کافه‌های سیار، شاید یک تب باشد و شاید هم بتواند جای خـودش را در خیابان‌های ایران پیدا کند. اما ایـن کافه‌ها فقط بـه ون‌های قدیمی محدود نمی‌شـوند چند وقت پیش یک نفر پشت اتوموبیل ۲۰۶ هم بساط قهوه را برپا کرده بود و مشتری زیادی هم داشت.

جدول سـودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۲۴۸۲

آسان

			۱	۹		۷		۴
		۴	۵			۱	۲	
۹		۲		۳				
		۷	۸					
۴								۱
				۱		۵		
				۷		۲		۵
	۲	۳			۵	۹		
۶		۹		۴	۸			

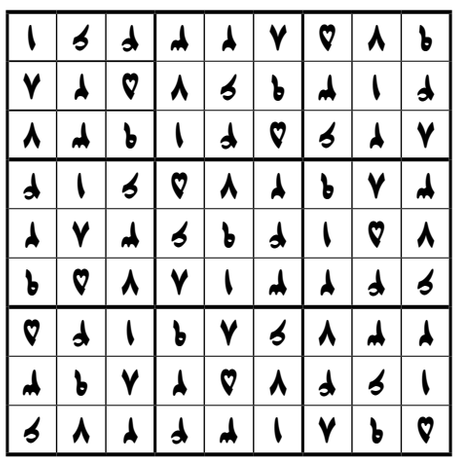

متوسط

	۹		۱					
۱				۵	۲	۸		
			۶					۵
۶		۲		۱		۷	۵	
				۹				
	۸	۹		۷		۶		۴
۸					۱			
		۳	۹	۶				۸
					۳		۶	

سخت

۸			۴	۲				
		۷			۶			۸
۲					۱	۳		
۶				۷			۸	۹
۷	۸			۹				۵
		۲	۱					۳
۱			۲			۹		
			۵	۹				۴

یک جـدول با دو شـرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۶۴۳۶

جدول عادی

افقی:

۱-از تنقـلات و خوردنی‌هـای پرطرفـدار- بخشـی از دانش زیست‌شناسی

۲-صمیمـی و مخلص- نوعی سـلاح پرتابـی و انفجاری- پایتخت دولت آشور

۳-جمع بیت- حساب- بزرگ

۴-غلاف شمشیر- گوش‌دهنده- پرچم

۵-متضاد باطل- نیست و نابود گشته- هدایتگر تیم

۶-کوشیدن، تلاش- مخفف نیکو- صلح- عادت

۷-موجب شناسایی شخص- کشور آفریقایی- نیش سرما

۸-عددی ترتیبی- از تقسیمات نظامی- مخفی

۹-قدرت و توانایی- نوشیدنی ضدافسردگی- گل عاشقان

۱۰-کلمه‌ای به نشانه تعجب و حیرت- گیاه پیچنده- هراس- رفیق مشهدی

۱۱-روانشناس بنام اتریشی با نام آلفرد- شاگرد میرعماد خوشنویس- تلخ

۱۲-خیط شده- گوشی وسایل صوتی- آدمیان و انسان‌ها

۱۳-روستایی در استان البرز با جاذبه گردشگری- امپراتور دیوانه- وسیله وزنه‌برداری

۱۴-پایدار و همیشگی- رسوم- پایبند به حدود اخلاقی و آداب معاشرت

۱۵-از مصالح ساختمانی- غذای محلی شیراز

عمودی:

۱- آخریـن ماه هجـری قمری- نوعی هواپیمای سریع

۲-سـواران- از رنگ‌هـا- عقب و پس

۳-به دینی پایبند شـدن- شب گذشته- پیش غذا

۴-سازگار، آرام- عید ویتنام- اثر پا- واژه فقدان

۵-جوهر مـازو- در هم فشـرده شـدن میان دسـت- پیشـتاز دو رقمی‌ها

۶-سـرما- بالشت اسـتوانه‌ای- دلگیر کردن

۷-زادگاه نیمـا یوشـیج- علـم مطالعـه اصوات- کت مشـکی رسمی

۸-شـیرینی و بیسـکوئیت پرطرفدار- موی سـر زن- جایزه ادبی کشور فرانسه

۹-رقم اول از سمت راست عدد- غذای روسی- بن‌بست بدن

۱۰-هولـه- پیشـوا- پرسـتیدنی جاهل

۱۱-نـژاد و تیـره- گران نیسـت- جای درم و دینار از چرم یا پارچه

۱۲-چنیـن نامی هرگـز فراموش نمی‌شـود- پنـج آذری- نفـس خسته- سقز امروزی

۱۳-کاهلـی و تن‌پـروری- بزرگ‌تریـن و پرجمعیت‌تریـن شهر استان مازندران- دارای لقب

۱۴-نخ نورد آسانسـور صفت- با محبت- برنده

۱۵-در حـال تعلیـم دیـدن- شیخ اشراق

جدول ویژه

افقی:

۱- گیاهی معطر و طبی- سیاسـتمدار امریکایی و سناتور کنونی ایالت آریزونا

۲-بازار رسمی و سـازمان‌یافته سرمایه- فریاد بلند- شهر گنبد جبلیه

۳-وسیله رگ‌زنی- نخ پیچیده شده- واحد شمارش چاقو

۴-نقشی در میان قالی- ظرف بسته‌بندی نرم- یارگان ورزشی

۵-ترک خفیف استخوان- نام ضیغمی بازیگر خانم- شهری در استان کردستان

۶-اسب چاپار- نوپیدایی- رنگ آسمان- ویتامین مغز بادام

۷-نشان و رونق- جنگ خوارج- می‌گذارند تا در بند کشند

۸-درنده کوهی که دشمن شیر بیشه است- شهر باران- درختچه‌ای زینتی

۹-آفتاب- خوراک ایرانی- تقرب به خدا

۱۰-واحد سطح- پادشاه ساسانی- حوضچه حمام- اضافه بار

۱۱-شخصیتی در شاهنامه- ضارب- علامت مصدر جعلی

۱۲-غول برف‌ها- یاری‌دهنده- مصون

۱۳-کمدین انگلیسی معروف سینمای امریکا- گل عاشقان- خانه‌ها

۱۴-عاقبت- پارچه‌ای پنبه‌ای- مشهور

۱۵-صـدای شـلوغی جمعیـت- اثـری از آرتـور کونان دویل نویسـنده داستان‌های پلیسی

عمودی:

۱- شـاعر ایرانی سده هشتم هجری- یکی از انواع شامی‌ها

۲-طرف- نوعی خفاش- همزاد

۳-از محـلات قدیمـی تهـران واقع در شـمال شـرقی میـدان آزادی- تولیدکننده- مؤسسه نیکوکاری

۴-نوعی ژانر فیلم- رودی در روسیه- روحانی مسیحی- حرف عصا!

۵-ایـن هورمـون در آزادشـدن آلدسترون نقش مهمی دارد- نقش و رنگار روی دیوار- مقابل آری

۶-کلمه شگفتی- زره- جزیره ایرانی

۷-وسیله نخ ریسی- شهری در استان سمنان- پارسنگ ترازو

۸-مرکز کشـور مالت- حسد- یکی از انواع زبان‌های ساختگی در چارچوب زبان فارسی

۹-خانه بزرگ- قسمت مرکزی اتم- ماهی عرب

۱۰-هـر نـوع تـرس مرضـی- اسـم دخترانه- ویتامین کاهو

۱۱-زوبیـن- از مرکبات- همنشـین و همدم

۱۲-مزرعه‌ای کوچک و محصور شده- ساز شاکی- ناستوار- همسن

۱۳-کارگروه- افسـرده انگلیسـی‌ها- مخفف سازمان فضایی امریکا

۱۴-نافرمـان- بنگاه حمـل کالا- بهر آمادگی آن را بندند

۱۵-کلیسـایی بـا قدمـت بیـش از هجـده قـرن در ارومیه- شـاخه‌ای از زمین‌شناسـی که بـه مطالعه تغییر شکل پوسته زمین می‌پردازد

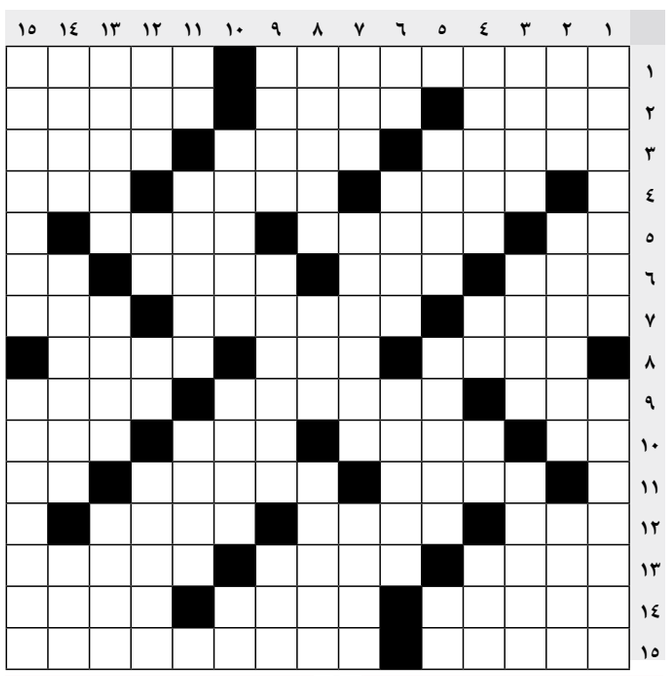

حل جدول عادی شماره ۶۴۳۵

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	چ	م	ن	■	پ	ا	ک	ا	ر	و	ا	ن	ج	ل	ه
۲	ه	ر	م	■	د	ل	ن	و	ا	ز	■	ی	س	ا	ر
۳	ل	ی	ن	ت	■	ن	ک	ر	ش	■	ب	ر	و	ت	ز
۴	س	ا	م	ر	ا	■	ر	د	■	س	و	ی	ه	■	ن
۵	ت	ن	■	چ	و	ه	م	■	ت	م	ی	ز	■	ب	ا
۶	و	■	ا	م	■	پ	ر	■	ف	ج	■	ا	ل	ا	م
۷	ن	م	ک	■	ا	س	ن	و	ک	ر	■	ن	ج	و	ه
۸	■	م	ر	ا	ل	■	د	ر	ی	م	ر	د	■	ز	ا
۹	ا	ف	ا	ق	■	پ	ا	ی	م	ر	د	■	ا	■	ا
۱۰	ک	ی	م	■	ج	ر	م	ت	■	س	ا	ج	ب	■	و
۱۱	س	س	■	ن	ا	ن	ت	■	و	د	و	د	■	م	و
۱۲	ف	■	ب	ا	ل	س	■	ن	ی	■	م	ا	ت	ر	ک
۱۳	و	ا	ط	ت	■	د	ی	و	د	■	د	ا	■	■	ا
۱۴	ر	ه	ر	و	■	م	ا	ر	ل	ی	ک	■	ب	و	د
۱۵	د	و	چ	ر	غ	ه	■	س	و	ا	ر	ی	■	غ	د

حل جدول ویژه شماره ۶۴۳۵

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ق	ر	ا	■	د	ا	و	ی	د	ه	ی	ل	ب	ر	ت
۲	ب	ا	ک	■	خ	و	ر	د	ن	ی	■	س	و	د	ا
۳	ا	م	ا	س	■	ن	و	ک	ی	■	ش	ن	و	ر	ا
۴	د	ی	ه	ی	م	■	ن	ی	■	ف	ک	ی	ت	س	ا
۵	ی	ن	■	آ	ب	ف	ا	■	ن	ی	ر	و	■	س	س
۶	ک	■	ا	س	■	ت	ر	■	س	ا	ل	ی	■	ر	ک
۷	م	ا	ن	■	ک	و	ا	ن	ت	م	■	ب	د	ب	و
۸	س	ب	و	ر	■	ب	ک	ی	و	■	ا	ک	ن	ه	■
۹	م	ر	ا	م	■	غ	د	ی	ر	خ	م	■	ی	ا	د
۱۰	ر	ا	ز	■	م	ی	ا	ن	■	و	ا	ب	س	■	ا
۱۱	گ	ر	■	ز	و	ا	ل	■	ت	ف	ن	■	ه	ر	■
۱۲	■	م	ن	ه	ی	ب	■	ز	ن	■	ت	ا	ب	ل	و
۱۳	ا	س	ا	ن	ی	■	د	و	د	ه	■	ه	ر	ا	س
۱۴	ه	■	ا	د	م	■	ش	م	ی	ر	ا	ن	■	ی	ک
۱۵	ی	ک	م	ا	■	ش	ی	ن	ن	و	ی	س	■	ل	ز